

Liite 1. Oppaan valmisteluun osallistuneet

Ohjausryhmä

Airaksinen Olavi, sairaalan johtaja, KYS, fysiatrian prof. Itä-Suomen yliopisto
Englund Eva, johtava kuntoutussuunnittelija, HKI
Haapala Eija, suunnittelija, Kela, vaativa lääkinnällinen kuntoutus
Hollmén Katri, johtava lääkäri, Terveyspalvelut, Siilinjärvi
Hurskainen Kari, yl., fysiatria ja kuntoutus, Hyvinkään sairaala, HUS, johtava lääkäri, Kiljavan Sairaala (2008-2020)
Kallinen Mauri, prof., kuntoutusylilääkäri KSSHP, Oulun yliopisto (projektijohtaja)
Kanto-Ronkanen Anne (pj.), erityisasiantuntija, STM
Kirjavainen Jarkko, lastenneurologian yl., KYS, Lasten neurologiyhdistys
Komulainen Jorma, dos, päätoimittaja Käypä hoito, Duodecim
Kolomainen Ulla (siht.), projektipäällikkö, KSSHP
Laurila Jouko, ger. prof., OYS, Oulun yliopisto, Societas Gerontologica Fennica pj.
Malinen Jussi, palvelujohtaja kuntoutus sekä avopalvelut, SiunSote
Melkas Susanna, neur. ylilääkäri, apulaisprof., HUS, Hgin yliopisto, KUTKE ry pj.
Opari Päivi, erityisasiantuntija, SOSTE (Suomen sosiaali ja terveys ry)
Pekkonen Mika, LT, lääketieteellinen johtaja, Verve
Saksanen Riitta, Vammaisfoorumin edustaja (sos.- ja terveystal. asiant., Invalidiliitto)
Sukula Seija, erityisasiantuntija STM

Projektiryhmä

Hämäläinen Tapani, lääkintöneuvos, STM
Kallinen Mauri, LT, kuntoutusylilääkäri, professori, Ksshp, projektijohtaja
Kanto-Ronkanen Anne, erityisasiantuntija, STM
Kolomainen Ulla, projektipäällikkö, Ksshp
Sukula Seija, erityisasiantuntija, STM

Lasten ja nuorten kuntoutuksen työryhmä

Kirjavainen Jarkko (pj.), LT, lastenneurologian ylilääkäri, KYS

Alila Kirsi, KT, opetusneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Hastrup Arja, TtM, johtava asiantuntija, Palvelujärjestelmän kehittäminen-tiimi, THL
Häkli Sanna, LT, foniatrian erikoislääkäri, osastonylilääkäri, OYS foniatria
Körkkö Jarmo, LT, kehitysvammalääketieteen erityispätevyys, OYS Konsti ylilääkäri
Jokitalo-Trebs Mari, kuntoutuspäällikkö, Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri/ Valteri-koulu
Mäenpää Helena, lastenneurologian erikoislääkäri, apulaisyl. HUS Uusi lastensairaala
Paananen Laila, ft, fysioterapeutti, kuntoutuksen ohjaaja (YAMK), KSSHP
Penttilä Sanni, LL, lastentautien ja lastenpsykiatrian erikoislääkäri, palvelupäällikkö-ylilääkäri/Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto/Siun sote (Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystal. palvelujen ky)

Suhonen-Polvi Hanna, LT, lastenneurologian el, kuntoutuksen, lastenneuvola- ja kouluterveydenhuollon, hallinnon erityispätevyys, asiantuntijalääkäri KELA
Sätälä Heli, ylilääkäri LT, lastenneurologian el, kuntoutuksen ja hallinnon erityispätevyys, ylilääkäri Päijät-Sote/Lasten ja nuorten neurologian yksikkö
Tigerstedt Helena, THM, toimintaterapian opettaja, Kuntoutuskumppanit oy
Weckroth Miina Vammaisfoorumin nimeämä edustaja Vänskä Nea, TtM, ft, Valtakunnallinen lasten ja nuorten kuntoutus ry (VLK), lehtori fysioterapian AMK ja kuntoutuksen YAMK tutkinto-ohjelmissa, projektipäällikkö, Metropolia AMK

Kiitämme valmisteluvaiheen asiantuntijakommenteista:

Alén Reija, lastenneurologian ylilääkäri (emer.), Keski-Suomen shp
Arvio Maria, kehitysvammalääkäri, kehitysvammalääketieteen professori, oulun yliopisto
Kauppila Jorma, perusopetuksen rehtori, Turku
Nieminen Sari, yleislääketieteen erikoislääkäri, siun Sote, Neuvolatoiminta, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto
Paavilainen Elisa, Lastentautien erikoislääkäri, Kaarinan terveyskeskus
Pihlaja Päivi, yliopistonlehtori, Kasvatustieteiden osasto, Helsingin erityispedagogiikan tutkimusyhteisö
Salmenperä Heta, toimintaterapeutti (YAMK)
Suomela-Markkanen Tiina, vastaava asiantuntijalääkäri Kela, vakuutuslääketieteen yksikkö
Tuomisto Reetta, fysioterapeutti, Lasten Fysioterapia ry, Suomen Fysioterapeutit

Työikäisten kuntoutuksen työryhmä

Karppinen Jaro (pj.), prof, kuntoutusjohtaja Eksote

Aralinna Virpi Palvelupäällikkö, Kuntoutus Fysio- ja toimintaterapiapalvelut, Eksote
Hauta Tiina, johtava koulukuraattori, Seinäjoen kaupunki (siirtymävaiheet/opiskelijat)
Jäkälä Pekka, KYS (neurologian prof.) /varajäsen Jaana Autere, os.yl
Kervinen Visa, asiantuntijalääkäri, TYÖOTE-hanke, KSSHP
Kovanen Niina, erityisasiantuntija, STM
Kuosmanen Sari, Lihastautiliitto, toiminnanjohtaja; Vammaisfoorumin edustaja
Mikkelsson Marja, prof., yl, toimialuejohtaja Phsotey
Pehkonen Timo, fys. yl. Oulu pth
Pohjanvuori Anita, asiantuntija, Työikäisten muistisairaudet, Muistiliitto
Seppinen Lotta, LT, yleislääketieteen ylilääkäri, Terveiden ja sairaanhoidon vs. toimialuejohtaja Soite
Suomela-Markkanen Tiina, asiantuntijalääkäri, Kela

Kiitämme valmisteluvaiheen asiantuntijakommenteista:

Jari Arokoski, fysiatrian erikoislääkäri, LT, fysiatrian dosentti, fysiatrian professori (Selkäydinvammat)
Hanna Markkula, ft AMK (Long Covid-19 -tauti)
Risto O Roine, neurologian professori; emer. (Long Covid-19 -tauti)
Tuuli Latvala ft, TtM (Long Covid-19 -tauti)

Ikääntyneiden kuntoutuksen työryhmä

Sorvari Eija (pj.), toimitusjohtaja, Miina Sillanpään Säätiö

Falenius Taru, geriatri, Turun kaupunki, Geriatriset ja kuntouttavat palvelut –vastuualueen johtaja

Hammar Teija, johtava asiantuntija, THL
Huusko Tiina, LT, sisätautien ja geriatrian erikoislääkäri, Suomen Luustoliiton pj., Lonkkamurtuman Käypä Hoito - suositusr ryhmän pj., Kelan kuntoutuspäällikkö (emer.)
Jämsen Esa, geriatri. Prof, Hki yo
Krokkfors Ylva, Vammaisfoorumin edustaja
Lönroos Eija, Geriatrian professori Itä-Suomen yliopisto, Kuopion kampus; Kansanterveystieteen ja kliinisen ravitsemustieteen yksikkö/ Geriatria
Teiska Minna, kehittämispäällikkö, Muistiliitto
Tepponen Merja, kehitysjohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialueen vastuuvälmistelijä
Timoskainen Juha, koordinaattori, Omaishoitajaliitto
Topo Päivi, johtaja Ikäinstituutti, VTT, dosentti
Viljamaa Seija, erityisasiantuntija, STM

Kuulon kuntoutuksen työryhmä

Aarnisalo Antti (pj.), dosentti, ylilääkäri, HUS

Alanko Outi, psykologi, TYKS
Dietz Arno, dosentti, ylilääkäri,
Huttunen Kerttu, Logopedian prosessori, Oulun yliopisto
Katja Kokko, kuntoutusohjaaja, TAYS
Kokkonen Jukka, erikoislääkäri, audiologi, PKKS
Lavikainen Anniina, Vammaisfoorumi (Kuuloliitto)
Pajo Kati, siht. FT, puheterapeutti, HUS
Salmi Kaisa, audionomi, osastonhoitaja, HUS
Viitanen Lauri, erikoislääkäri, audiologi, KHKS

Näönkuntoutuksen työryhmä

Falck Aura (pj.), LT, dos, silmät. el

Hannula Ulla, Vammaisfoorumi; Sosiaaliturvapäällikkö Näkövammaisten liitto ry
Hemminki Virpi, el, TAYS silmäkeskus
Jutila Esko, liikkumistaidonohjaaja OYS
Lund Mervi, osastonlääkäri, TYKS
Määttä Merja, kuntoutusohjaaja, OYS
Rajala Riitta, kuntoutusohjaaja KYS
Siira Heidi (yliopiston opettaja Oulun yliopisto)

Neuropsykiatristen häiriöiden tukitoimet ja kuntoutus työryhmä

Kippola-Pääkkönen Anu (pj.), YTT, erityisasiantuntija, Lapin AMK

Haukilahti Piia, asiantuntija, ADHD-liitto ry, Vammaisfoorumi, varaedustaja
Jokinen Liisa, STM, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö, Lapset ja nuoret -yksikkö
Jussila Katja, FT, psykologi, Oulun yliopisto
Nyfors Hanna, hall. lis, THM
Parviainen Tarja, toiminnanjohtaja, Autismiliitto ry

Poutiainen Erja, FT, neuropsykologi, johtava tutkija Kuntoutussäätiö
Puustjärvi Anita, oyl, palvelulinjajohtaja, lastenpsykiatrian erikoislääkäri, KYS/lastenpsykiatria
Raaska Hanna, LT, oyl/neuropsykiatria, lääkärikouluttaja, HUS Lastenpsykiatria
Räty Ville, suunnittelija, Kela
Siiskonen Katriina, Vammaisfoorumi, varsinainen edustaja

Kiitämme valmisteluvaiheen asiantuntijoita sekä valmistelusta että kommentteista

Luku 3 Toiminta- ja työkyky

Ala-Mursula Leena, dosentti ja työelämäprofessori, Oulun yliopisto

Luku 5 Lääkinnällisen kuntoutuksen koordinointi ja ohjauspalvelut

Paananen Laila, fysioterapeutti, kuntoutuksen ohjaaja (YAMK), KSSHP

Saksanen Riitta, VTM, asiantuntija; sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus, Invalidiliitto ry (Terveystieteiden tutkimuskeskus)

Luku 6 Sopeutumista tukeva toiminta

Paananen Laila, fysioterapeutti, kuntoutuksen ohjaaja (YAMK), KSSHP

Luku 13 Lääkinnällisen kuntoutuksen terapiat

Fysioterapia

Mönkkönen Ritva, palvelupäällikkö, Terapiapalvelut, Siun Sote
Karpainen Tuula, palveluesimies, Terapiapalvelut, Siun Sote
Kosonen Merja, palvelupäällikkö, Apuvälinepalvelut, Siun Sote
Korpi Juho, Kehittämisasiantuntija (työelämä, koulutus- ja tutkimuspolitiikka), TtM, ft, Suomen Fysioterapeutit

Toimintaterapia

Karhula Maarit, TtT, toimintaterapeutti, tutkija, Kelan tutkimus

Puheterapia

Littunen Päivi, johtava puheterapeutti, Jyväskylän terveystieteiden tutkimuskeskus
Mäkelä Senni, puheterapeutti, FM, Jyväskylä terveystieteiden tutkimuskeskus

Neuropsykologinen kuntoutus, lapset ja nuoret

Hytönen Anne, PsM, laillistettu psykologi
Aro Tuija, apulaisprofessori, neuropsykologian erikoispsykologi, kouluttajapsykoterapeutti

Neuropsykologinen kuntoutus, aikuiset

Sanna Liuha, neuropsykologian erikoispsykologi, PsT (aikuisten neuropsykologinen kuntoutus)

Luku 14 Toimintakykyä tukevat hoidot

Lymfaterapia

Hämäläinen Kati, ft, lymfaterapeutti ja Heinonen Marjut, ft; lymfaterapeutti, KSSH

Ravitsemusterapeutti

Laillistetut ravitsemusterapeutit: Kurvinen Nea, Manninen Riikka, Matilainen Minna, Nykänen Eeva, Oravuo Jaana, Valkonen Timo; KSSH

Luku 15 Manuaaliset hoidot

Airaksinen Olavi, fysiatrian professori Itä-Suomen yliopisto, sairaalan johtaja KYS

Luku 16 Kuntoutuspalveluiden kehittäminen

Kallinen Mauri, kuntoutuslääkäri, professori Oulun yliopisto, projektijohtaja

Luku 17 Lääkinnällisen kuntoutuksen säädösperusta

Gustafsson Henrik, lakimies, Invalidiliitto, yhteiskuntasuhdeyksikkö (YK:n vammaissopimuksen kommentointi)